

PHUNZIRO LA 67

1. M'munda wa Getsemane, Yesu anayamba kupenphe-
ra, lye atakhumudwa ndikuvutika mu mtima kwambiri.
-Kodi chifukwa chiyani Yesu anakhumudwa ndikuvutika
mu mtima?
-Chifukwa chakuti lye anadziwa kuti kuvutika kumene
kunkadza kwa lye, kunali kuvutika kowopsya kwambiri ku-
mene wina aliyense sanakuwoneko.
2. Kodi amene ankalitsogolera khamu la anthu amene
ananyamula malupanga ndi zibonga anali ndani?
-Yudasi.
3. Kodi amene ankamutsogolera Yudasi kukamugwira
Yesu anali ndani?
-Satana.
4. Kodi ndi ndani wina amene amatsogoleledwa ndi
Satana?
-Anthu onse amene amakana kumvera Mawu a Mulungu,
nawonso amatsogoleledwa ndi Satana.
5. Kodi chifukwa chiyani ophunzira a Yesu onse
anathaŵa?
-Ophunzira a Yesu ankawopa kwambiri ndiponso
sankamvetsetse chifukwa chimene Yesu amagwidwira.
6. Kodi ophunzira a Yesu sankamvetsetsa chiyani?
-Ophunzira a Yesu sankamvetsetsa za m'mene Yesu an-
gakhaliye Mpulumutsi ngati lye atagwidwa ndi kuphedwa.
7. Kodi anthu amene anamugwira Yesu anamutengera
kuti?
-Anthu amene anamugwira Yesu aja anamutengera lye

kwa wamkulu wa amsemble.

8. Kodi chifukwa chiyani atsogoleri a Ayuda sanamupeze Yesu ndi china chilichonse chochimwa?

-Chifukwa chakuti Yesu sanachite china chilichonse chochimwa.

-Chifukwa chakuti Yesu sanachite tchimo lina lililonse.

9. Kenako, mkulu wa amsemble uja atayankhula kwa Yesu ndikumufunsa lye kuti ngati ali Kilisitu, Mwana wa Mulungu, kodi Yesu anayankha chiyani?

-Yesu anayankha kuti, “Ndine amene. Ndipo mudzamuwona Mwana wa Munthu atakhala ku dzanja la manja la Wanphamvu zonse, akudza ndi mitambo ya kumwamba.”

10. Kodi chifukwa chiyani mkulu wa amsemble uja analankhula kuti Yesu ayenera kuphedwa?

-Mkulu wa amsemble uja analankhula kuti lye wanyoza Mulungu.

11. Kodi Yesu ananyoza Mulungu?

-Ayi.

-Akuluakulu a amsemble pamodzi ndi atsogoleri a Ayuda atatha kumulamula Yesu kuti aphedwe, anamutumizanso kwa Pilato.

Tiyeni tiwerenge Maliko 15:1

1-M'mamaŵa kwambiri, akuluakulu a amsemble, aphunzitsi a malamulo ndi akuluakulu a milandu onse, anakhala upo nagwirizana zom'manga Yesu, namtenga, nampereka kwa Pilato.

Tiyeni tiwerenge Maliko 15:42-46

42-Linali tsiku lokonzekera (ilo linali tsiku la pambuyo pa tsiku la sabata). Chomcho madzuro atafika,

43-Yosefe wa ku Arimateya, mkulu wa milandu, omveka, amene payekha anali kuyembekezera Ufumu wa Mulungu, anapita molimba mtima kwa Pilato kukapenpha mtembo wa Yesu

44-Ndipo Pilato anazizwa pakumva kuti lye anali atamwalira kale. Kenako anamuyitana Kenturiyo, namufunsa ngati Yesu wamwaliradi.

45-lye atamva kwa Kenturiyo kuti zinali chomwecho, analipereka thupi [la Yesu] kwa Yosefe.

46-Ndipo Yosefe anagula nsaru ya bafuta, namutsitsa lye, namukurunga m'bafutamo, namuyika m'manda osemmedwa m'thanthwe; nagudumuzira mwala pa khomo la mandalo.

-Yosefe wa ku Arimateya, anali munthu wa chuma amene ankakhulupilira kuti Yesu anali Mulungu Mpulumutsi.

-Yesu atamwalira, Yosefe anapita kwa Pilato ndipo anakamupenpha iye kuti akayike mtembo wa Yesu.

-Kenako, Yosefe anawutenga mtembo wa Yesu ndikukawuyika m'manda ache.

-Ngati m'mene Mulungu ananenera kudzera mwa aneneri mu zaka zambiri zapitazo, Yesu anayikidwadi m'manda ndi munthu wa chuma.

-Kodi amene anang'amba chinsarucho kuchokera pamwamba mpakana pansa anali ndani?

-Mulungu.

-Kodi chifukwa chiyani Mulungu anaching'amba chinsarucho paŵiri?

-Mulungu anaching'amba chinsarucho paŵiri kuwonetsa kuti panalibenso kusiyana pakati pa munthu ndi Mulungu.

Tiyeni tiŵerenge Maliko 15:39

39-Ndipo Kenturiyo, amene anayimilira moyang'anizana ndi lye, anamva kulira kwache ndipo anawona m'mene lye anafera, chomcho iye anati kuti, "Zowonadi Munthu uyu anali Mwana wa Mulungu!"

-Pamene Kunturiyo, amene anali wamkulu wa asilikali makumi khumi, anamuwona Yesu akumwalira, iye anadziŵa kuti Yesu analidi Mulungu Mpulumutsi.

Tiyeni tiŵerenge Maliko 15:40-41

40-Panalinso azimayi ena amene ankayang'anira zimene zinkachitika chapatali. Mwa iwo anali Mariya wa ku Magadala, Mariya amache a Yakobo wang'ono ndiponso a Yose ndi Salome.

41-Ku Galileya, azimayi ameneŵa ankamutsata lye ndikumamutumikira. Azimayi enanso ambiri amene anadza naye pamodzi ku Yerusalemu, analinso pomwepo.

-Azimayi aŵa anali azimayi amene anakhulupilira mwa Mulungu, ndipo anadziŵa kuti Yesu anali Mulungu Mpulumutsi.

-Kodi Pilato anali ndani?

-Pilato anali mfumu ya ku Yuda amene anasankhidwa ndi Kayesara, mfumu ya Aloma.

-Kuti Ayuda amuphe Yesu, anayenera kulandira chilorezo kuchokera kwa Pilato.

-Yesu atamutengera pa maso pa Pilato, Pilato anamufunsa lye funso.

Tiyeni tiŵerenge Maliko 15:2

2-Ndipo Pilato anamufunsa lye kuti, "Kodi ndi iwe mfumu ya Ayuda?" Ndipo [Yesu] anayankha kuti, "Mwatero ndi inu."

-Kodi chifukwa chiyani Yesu anati kuti lye ndi Mfumu ya Ayuda?

-Chifukwa chakuti lye anali chidzukululu cha Davide.

Tiyeni tiŵerenge Maliko 15:3-5

3-Ndipo akuluakulu a amsembe anamunenera zinthu zambiri lye.

4-Ndipo Pilato anamufunsanso [Yesu] kuti, "Kodi siwuyankha kanthu? Tawona zinthu zambiri zimene akukunenera iwe."

5-Koma Yesu sanayankhenso kanthu, kotero kuti Pilato anazizwa.

-Ngakhale kuti anthu ankamunenera Yesu zinthu zambiri zabodza, lye anangokhala chete, osayankha china chilichonse.

-Ngati m'mene Mulungu analankhulira kudzera mwa ane-

neri mu zaka zambiri zapitazo, Mpulumutsi anakhaladi chete ataneneredwa zinthu zambiri zabodza.

-Pa nthawi ya phwando la Pasaka, unali mwambo wa Pilato oŵamasulira wandende m'modzi Ayuda.

-Chomcho, Pilato anaŵafunsa Ayuda ngati akufuna kuti aŵamasulire Yesu.

Tiyeni tiŵerenge Maliko 15:6-11

6-Ndipo unali mwambo wawo omasura wa ndende m'modzi amene anthu angamusankhe pa mphwando lawo.

7-Ndipo panali munthu wina wache dzina lache Baraba amene anali ndi amzache awupandu, amene anapha munthu mu upanduwo.

8-Ndipo khamu la anthu linabwera kudzamupenpha Pilato kuti aŵachitire iwo monga m'mene amaŵachitilira nthawi zonse.

9-Ndipo Pilato anafunsa kuti, "Kodi mukufuna kuti ndikumasilireni mfumu ya Ayuda?"

10-akudziŵa kuti akuluakulu a amsembe anamupereka lye mwanjiru.

11-Koma akuluakulu a amsembe analisonkhezera khamulo kuti limuwuze Pilato kuti aŵamasulire Baraba m'malo mwache.

-Pilato anadziŵa kuti Yesu sanachite chochimwa chichonse.

-Pilato anadziŵa kuti akuluakulu a Ayuda anamugwira Yesu chifukwa cha njiru.

-Chomcho, Pilato ankaganiza kuti Ayuda amusankha

-Kusiyana ndi Mulungu Atate ndi chilango chowopsya kwambiri pa dzilo la pansi pano.

Tiyeni tiŵerenge Maliko 15:37

37-Ndi mawu okweza, Yesu anapuma mpweya wache omaliza.

-Yesu anamwalira pa mtanda paja.

-Kodi chinachitika nkachisi ndi chiyani Yesu atamwalira?

Tiyeni tiŵerenge Maliko 15:38

38-Ndipo chinsaru chotchinga cha mkachisi chinang'ambika pakati, kuyambira pamwamba mpaka pansi.

-Kodi chinsaru chotchinga cha mkachisi chinali chiyani?

-Chinali chinsaru chimene chinkasiyanitsa Chipinda Choyera ndi Chipinda Choyeretsetsa kwambiri.

-Kodi chinsaru chotchingacho chinali chizindikiro cha chiyani?

-Chinali chizindikiro cha kusiyana pakati pa Mulungu ndi munthu.

-Kodi chifukwa chiyani Mulungu anasiyana ndi munthu? -Chifukwa cha tchimo.

-Chifukwa cha tchimo lanthu, Mulungu ndi Munthu anasiyana, ndipo palibe amene ankatha kuloŵa M'chipinda Choyeretsetsa kwambiricho kupatula wankulu wa wa amsembe amene ankaloŵa kamodzi kokha pa chaka.

Tiyeni tiwêrenge Maliko 15:35-36

35-Anthu amene anayima pafupi ndi lye atamva izi anati kuti, “Tamvani, akuyita Eliya.”

36-Ndipo munthu wina anathamanga, nadzadza chinkhupule ndi vinyo osasa, nachiyika pa bango, namumwetsa lye. Kenako anati kuti, “Tsopano musiyeni yekha. Tiyeni tiwone ngati Eliya abwere kudzamutsitsa lye”

-Anthu amene ankamuwona Yesu akufa pa mtanda paja ankaganiza kuti lye akumuyitana Eliya.

-Yesu sanali kuyitana Eliya.

-Yesu ankalilira kwa Mulungu Atate.

-Kodi chifukwa chiyani Yesu ankalilira kwa Mulungu Atate?

-Chifukwa chakuti Mulungu Atate anamusiya Yesu, chimenecho chinali chilango chowopsya kwambiri.

-Kodi Yesu wakhala ali ndi Mulungu Atate kwa nthawi yayitari bwanji?.

-Nthawi zonse.

-Kodi panali nthawi imene Mulungu Atate ndi Yesu anasiyanako?

-Palibe.

-Chifukwa chakuti iyi inali nthawi yoyamba imene ili yokhayonso imene Mulungu Atate anasiyana ndi Yesu, Yesu analira.

Yesu kuti amasulidwe.

-Koma m'malo mwake, akuluakulu a amsembe analisonkhezera khamu la anthu lija kuti limukakamize Pilato kuti am'masule Baraba, wakupha, m'malo mwa Yesu.

-Kenako Pilato anaŵafunsa funso Ayuda.

Tiyeni tiwêrenge Maliko 15:12-14

12-Kenako Pilato anaŵafunsanso kuti, “Kodi ndidzachite chiyani ndi lye amene mukumutchula kuti ndi mfumu ya Ayuda?”

13-Anthu anafuwula kuti, “Mpachikeni!”

14-Pilato anafunsanso kuti, “Kodi chifukwa chiyani? Nanga wachita chiyani choyipa?”

-Ngakhale kuti Yesu sanachimwe china chilichonse, khamu la anthu lija linamuda Yesu ndipo linafuna kuti lye apachikidwe basi.

-Ngati m'mene Mulungu ananenera kudzera mwa aneneri mu zaka zambiri zapitazo, Yesu anayeneradi kudedwa popanda chifukwa china chilichonse.

-Khamu la anthu linafuna kuti limupachike Yesu pa mtanda.

-Kodi kupachikidwa nd chiyani?

-Ndi kukhomera pa mtanda manja ndi mapazi a munthu, ndikumusiya pomwepo mpaka amwalire.

-Kupachikidwa ndi imfa yopweteka ndipo yowopsya kwambiri, imene Aloma amayigwiritsa ntchito polanga anthu olakwa kwambiri.

-Kenako Pilato analamula kuti Yesu akwapulidwe.

Tiyeni tiwerenge Maliko 15:15

15-Ndipo Pilato pofuna kuwakhazika pansu mitima anthuwo, anaumasulira Baraba, nampereka Yesu kwa iwo atamukwapula kuti akampachike pa mtanda.

-Aloma akafuna kukwapula munthu, ankagwiritsa ntchito chikwapu chimene chinkakhala ndi chogwilira, ndipo kutsogolo kwa chogwiliracho, ankamangilira nthambo za zitsulo (mawaya), komanso kutsogolo kwa nthambozo, ankamangilira mafupa kapena miyala.

-Aloma akamakwapula munthu, ku nsana kwa munthuyo kunkadukaduka ndipo kawirika-wiri munthuyo ankafa.

-Yesu atatha kukwapulidwa, asilikali anamunyoza lye.

Tiyeni tiwerenge Maliko 15:16-20

16-Ndipo asilikali anachoka naye [Yesu] nalo-wa naye m'bwalo, nalisonkhanitsa gulu lonse la asilikali.

17-Ndipo anamumveka lye chibakuwa, naluka nkhatu ya minga, namumveka lye.

18-Ndipo anayamba kumulalatira lye kuti, "Tamuwoneni mfumu ya Ayuda!"

19-Ndipo amamupanda lye pa mutu ndi bango, namuthira malovu, namugwadira, namulambira.

20-Ndipo atatha kumunyoza, anamuvula chibaku-wacho, namumveka lye zovala zache.

-Asilikali anamumenya Yesu ndikumulavuliranso malovu.

34-Ndipo pa ora lachisano ndi chinayi, Yesu anafuwula ndi mawu okweza akuti, "Eloi, Eloi, lama sabakitani?" kutanthawuza kuti, "Mulungu wanga, Mulungu wanga, mwandisiyanji Ine?"

-Pamene Mulungu Atate ankamusiya Yesu pa mtanda paja, Yesu analira.

-Kodi chifukwa chiyani Mulungu Atate anamusiya Yesu?

-Kodi Yesu anachimwako?

-Ayi.

-Kodi nanga chifukwa chiyani Mulungu Atate anamusiya Yesu?

-Mulungu Atate ankapereka chilango kwa lye chifukwa cha machimo anu, machimo anga, ndi machimo anthu onse.

-Chifukwa chakuti Mulungu Atate ankapereka chilango kwa Yesu chifukwa cha machimo athu, lye anamusiya Yesu pa mtanda paja.

-Kodi Mulungu anati kuti chidzachitike ndi chiyani kwa Adamu ndi Hava akadzadya chipatso chimene Mulungu ana-walamula kuti iwo asachidye m'munda wa Edeni mu-ja?

-Adzafa.

-Chifukwa chakuti Adamu ndi Hava anachimwa, iwo anafa chifukwa chakuti anali osiyanitsidwa kwa Mulungu.

-Tsopanonso, Yesu ankasiyanitsidwa kwa Mulungu Atate pa ntha-wi imeneyo..

aphunzitsi a malamulo anamutozanso mwa iwo okha. Ankati kuti, “Iye wapulumutsa anthu ena, koma sangathe kudzipulumutsa yekha!

32-Atsike tsopano pa mtandapo, Kirisitu, Mfumu ya a Isirayeli, kuti tiwone, ndikukhulupilira.”Ndiponso iwo amene anamupachika naye pamodziwo, anamulalatira.

-Yesu analankhula kuti ngati Ayuda awononge kachisi, Iye adzamanganso m’masiku atatu okha.

-Kodi Yesu anakamba za kachisi wa miyala amene Ayuda anamanga mu Yerusalemu?
-Ayi.

-Kodi kachisi amene ankanthawuza Yesu anali uti?
-Yesu ankanthawuza thupi lache.

-Yesu ankanthawuza kuti ngakhale kuti Ayuda amuwononge Iye pomupachika pa mtanda, adzawukanso pa masiku atatu.

Tiyeni tiwêrenge Maliko 15:33

33-Ndipo pofika ora lachisano ndi chimodzi, panali mdima pa dziko lonse, kufikira pa ora la chisano ndi chinayi.

-Kodi chifukwa chiyani kunali mdima pa dziko lonse kwa ma ora atatu?
-Ma ora atatuwo anali chizindikiro.

-Kodi chizindikiro chake chinali cha chiyani?
-Mulungu Atate ankamusiya Yesu pa mtanda paja.

Tiyeni tiwêrenge Maliko 15:34

-Ngati m’mene Mulungu ananenera kudzera mwa aneneri mu zaka zambiri zapitazo, Yesu anayeneradi kumenyedwa ndi kulavulidwa mate.

-Chifukwa chakuti anthu ankaŵalemekeza mafumu awo poŵagwadira, asilikali ankamunyoza Yesu pomugwadira.

-Chifukwa chakuti mafumu ankavala chisoti chapadera cha golide, asilikali anamunyoza Yesu pomumveka nkhata ya minga pa mutu pache.

-Ngati m’mene Mulungu ananenera kudzera mwa aneneri mu zaka zambiri zapitazo, Mpulumutsi ankayenera kunyozedwadi.

-Kodi nkhata ya mingayo inali chizindikiro cha chiyani?
-Nkhata ya mingayo inali chizindikiro cha thembelero la Mulungu.

-Adamu ndi Hava atachimwa, Mulungu analitembelera dziko la pansi ndipo anati kuti minga zidzimera.

-Asilikali aja atamumveka Yesu nkhata ya minga pa mutu pache, kodi chimenechi chinali chizindikiro cha chiyani?

-Chizindikiro chakuti Yesu ndi amene atenge thembelero la Mulungu.

Tiyeni tiwêrenge Maliko 15:21-22

21-Munthu wina wache wa ku Kurene, dzina lache Simoni, atate awo Alesandere ndi Rufu, ankadutsa kuchokera ku munda, anamukakamiza iye kuti anyamule mtanda wache.

22-Ndipo anamutenga [Yesu] ndikunka naye ku

malo otchedwa Gologota (kutanthawuza kuti Malo a bade)

-Asilikali anamutengera Yesu pa phiri lotchedwa Gologota, kunja kwa Yerusalemu, kukamupachika Iye.

-Pa phiripo, asilikali anayika mtanda pansi, kenako anamugoneka Yesu pamwamba pa ntandawo.

-Kenako anamukhomelera manja ake pamodzi ndi mapazi ache ndi misomali yayikuruyikuru.

-Ngati m'mene Mulungu ananenera kudzera mwa aneneri mu zaka zambiri zapitazo, manja ndi miyendo ya Mpulumutsi inayeneradi kuti abowoledwe.

-Asilikali aja atatha kumukhomelera Iye pa mtandapo, iwo anayimitsa mtandawo, Yesu ali chikhomeredwele pompo.

-Kodi mukukumbukira zimene Yesu anamuwuzana Ni-kodemasi?

-Yesu anati kuti, ngati m'mene Mose anakolekera njoka ya mkuwa ija pa mtengo kuti anthu apulumutsidwe, chomchonso Yesu adzakolekedwa kuti anthu apulumutsidwe.

Tiyeni tiwêrenge Maliko 15:23-24

23-Ndipo anamupatsa Iye vinyo osakaniza ndi mure, koma Iye sanamulandire.

24-Kenako anamupachika Iye, nagaŵanagaŵana zovala zache mwa iwo okha, pochita mayere pa izo, kuti adziŵe aliyense kuti atenga chiyani..

-Asilikali aja anamupatsa Yesu vinyo osakaniza ndi mure kuti achepetse ululu., koma Iye sanalandile.

-Asilikali amene anamukhomelera Yesu pa mtanda paja anapanga mawula pa zovala za Mpulumutsi.

-Ngati m'mene Mulungu ananenera kudzera mwa aneneri mu zaka zambiri zapitazo, iwo anapangadi mayere pa zovala za Mpulumutsi.

Tiyeni tiwêrenge Maliko 15:25-27

25-Ndipo panali pa ola lachitatu pamene anamupachika Iye.

26-Ndipo lembo la mulandu wache linalembedwa pamwamba lakuti, MFUMU YA AYUDA.

27-Ndipo anaŵapachikanso achifwamba aŵiri pamodzi ndi Iye, wina kumanja wina kumanzere.

-Anthu enanso aŵiri anapachikidwa pamodzi ndi Yesu, wina ku manja, wina ku mamzere.

-Iwo anali anthu oyipa kwambiri.

-Ngati m'mene Mulungu ananenera kudzera mwa aneneri mu zaka zambiri zapitazo, Mpulumutsi anayeneradi kufa pamodzi ndi anthu oyipa kwambiri.

Tiyeni tiwêrenge Maliko 15:29-32

29-Ndipo amene ankadutsapo ankamuchitira mwano Iye, namapukusa mitu yawo, namati, "Chomcho iwe opasula kachisi ndikumumanganso masiku atatu,

30-tsika pa mtandapo, ndipo uzipulumutse iwe mwini!"

31-Chimodzimodzinso akuluakulu a amsembe ndi